

Convenant

Regionale Samenwerking

REGIO UTRECHT

DE ONDERGETEKENDEN

1. De publiekrechtelijke rechtspersoon [*naam organisatie*], te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door [*functie/ ondertekenaar*], [*voorletters, achternaam*], hierna aangeduid als “[*naam organisatie*]”;

Ondertekend op [*datum*] te [*plaats*] het Convenant Regionale Samenwerking.

Handtekening

[*handtekening*]

Partijen genummerd 1 tot en met [*aantal ondertekenaars*] worden hierna gezamenlijk aangeduid als Partijen en ieder afzonderlijk ook als: “Partij”.

Considerans: partijen overwegen als volgt:

Doel, belangen en uitgangspunten

Partijen:

1. constateren dat sinds de inwerkingtreding van het nieuwe omgevingsrecht op 1 januari 2024 – zoals vastgelegd in de Omgevingswet en de daarop gebaseerde regelgeving – de noodzaak tot goede interbestuurlijke samenwerking binnen het fysieke domein verder is toegenomen;
2. onderkennen dat zij ieder vanuit hun eigen taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden bijdragen aan de uitvoering van het omgevingsrecht, en dat een effectieve, doelgerichte en goed afgestemde samenwerking daarbij essentieel is;
3. erkennen dat integrale samenwerking op het gebied van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (verder genoemd: VTH) én Ruimtelijke Ontwikkeling (verder genoemd: RO) noodzakelijk is om maatschappelijke opgaven in de fysieke leefomgeving adequaat te kunnen oppakken;
4. verstaan onder de verbreding van VTH naar VTH & RO de samenwerking op VTH en daar waar het voor een goed werkende beleidscyclus RO raakt. Dus van beleid naar uitvoering. Denk hierbij aan de werkprocessen en het instrumentarium uit de Omgevingswet.
5. stellen vast dat het van belang is de regionale samenwerking duurzaam te organiseren, met duidelijke werkafspraken, heldere rolverdelingen en een gedragen overlegstructuur.
6. hebben de intentie om in dit Convenant afspraken te maken over de inrichting en coördinatie van de samenwerking, op een wijze die ruimte biedt voor flexibiliteit, maatwerk en verdere doorontwikkeling in de praktijk;
7. streven naar transparantie, toegankelijkheid en gedeeld eigenaarschap binnen de samenwerking, waarbij partijen kunnen aanhaken op de niveaus en thema's en de mate van inzet die voor hen relevant zijn;
8. komen op basis van het voorgaande dit Convenant overeen, waarin de organisatorische en procesmatige kaders voor hun regionale samenwerking worden vastgelegd, met het oog op een gezamenlijke en toekomstgerichte uitvoering van het omgevingsrecht.

Artikel 1 begrippen

In dit Convenant wordt verstaan onder:

1. Convenant: deze overeenkomst waarin afspraken zijn vastgelegd over de inrichting, coördinatie en uitvoering van de regionale samenwerking binnen het fysieke domein in de provincie Utrecht.
2. Partijen: de ondertekenaars van dit Convenant, te weten de in de aanhef genoemde gemeenten, waterschappen, provinciale en rijksorganisaties, omgevingsdiensten en andere betrokken overheidsorganisaties.
3. B-PSO (Bestuurlijk Provinciebreed Samenwerkingsoverleg VTH & RO): het overleg van bestuurders (zoals wethouders, gedeputeerden en directieleden) dat strategische sturing en besluitvorming verzorgt ten aanzien van de samenwerking.
4. A-PSO (Ambtelijk Provinciebreed Samenwerkingsoverleg VTH & RO): het overleg van ambtelijke vertegenwoordigers met een regierol op tactisch niveau, gericht op beleidsafstemming, prioritering en voorbereiding van bestuurlijke besluitvorming.

5. Stuurgroep Regiosamenwerking: het tactisch overlegorgaan dat fungeert als algemeen bestuur van de samenwerking, verantwoordelijk voor richting, samenhang en prioritering van de samenwerking binnen het fysieke domein.
6. Coördinatieoverleg: het overleg tussen de formele coördinatoren van de samenwerking (provincie Utrecht en Omgevingsdienst Utrecht (ODU in oprichting), dat als dagelijks bestuur fungeert en zorgt voor afstemming, voortgangsbewaking en thematische coördinatie.
7. Omgevingsdienst Utrecht: de regionale uitvoeringsorganisatie die verantwoordelijk is voor onder andere vergunningverlening, toezicht en handhaving, en die een coördinerende rol vervult op tactisch en operationeel niveau binnen de samenwerking.
8. Kennisnetwerken / Themagroepen / Projectgroepen: inhoudelijke overlegvormen of tijdelijke samenwerkingsverbanden binnen de regionale samenwerking, gericht op kennisdeling, thematische verdieping en uitvoering.
9. Uitvoeringsafspraken: nadere afspraken die voortkomen uit dit Convenant en die betrekking hebben op de praktische invulling, uitvoering of operationalisering van de samenwerking.
10. Coördinatoren: de provincie Utrecht en de Omgevingsdienst Utrecht, die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de coördinatie van de samenwerking.

Artikel 2 Doel van dit Convenant

Dit Convenant heeft als doel om de regionale samenwerking binnen het fysieke domein duurzaam, effectief en toekomstgericht vorm te geven. De ondertekenende partijen beogen hiermee:

1. het versterken van de interbestuurlijke samenwerking op het gebied van VTH én RO, vanuit het besef dat maatschappelijke opgaven vragen om een integrale benadering en gezamenlijk eigenaarschap;
2. het borgen van een heldere, functionele overlegstructuur waarin rollen, verantwoordelijkheden en samenhang tussen strategisch, tactisch en operationeel niveau duidelijk zijn belegd en efficiënt op elkaar aansluiten;
3. het organiseren van gedeelde coördinatie door structurele samenwerking tussen provincie Utrecht en Omgevingsdienst Utrecht, waardoor afstemming, voortgang en gezamenlijke koersbepaling geborgd zijn op de verschillende organisatieniveaus;
4. het bevorderen van kennisdeling, gezamenlijke prioritering en besluitvorming door het faciliteren van thematische samenwerking, afgestemde programmering en strategische agendering;
5. het scheppen van voorwaarden voor een flexibele en wendbare samenwerking, waarbij partijen kunnen aansluiten op de thema's en overleggen die voor hen relevant zijn, en waarbij ruimte blijft voor maatwerk, experiment en doorontwikkeling. De inzet van een partij is flexibel en varieert per initiatief.

Artikel 3 Uitgangspunten van de samenwerking

De samenwerking zoals vastgelegd in deze overeenkomst is gebaseerd op de volgende belangen en uitgangspunten:

1. Regionale samenwerking binnen het fysieke domein is wettelijk verankerd en noodzakelijk voor de uitvoering van de Omgevingswet.
2. Complexe opgaven in de fysieke leefomgeving vragen om samenhangende beleidsvorming en bundeling van uitvoeringskracht.

3. Samenwerking is effectiever en efficiënter wanneer partijen actief kennis, capaciteit en instrumenten delen.
4. Duurzame samenwerking vereist onderling vertrouwen, transparante communicatie en gedeeld eigenaarschap.
5. De samenwerking omvat het werken in de beleidscyclus, daar waar dit raakt aan de uitvoering. Het versterkt daarmee het cyclisch werken van het VTH- en RO-domein, denk hierbij aan de werkprocessen en het instrumentarium uit de Omgevingswet.
6. Iedere organisatie kan deelnemen op het niveau dat aansluit bij haar rol, verantwoordelijkheid en expertise; betrokkenheid is gedifferentieerd, maar wel gedragen.
7. Strategische, tactische en operationele afstemming zijn ieder belegd in passende overleggen met heldere rollen, verantwoordelijkheden en mandaten.
8. Coördinatie is essentieel voor continuïteit, voortgang en verbinding tussen de verschillende organisatieniveaus van de samenwerking.
9. De provincie Utrecht vervult de coördinatie op strategisch en tactisch niveau; de Omgevingsdienst Utrecht vervult deze op tactisch en operationeel niveau.
10. Coördinatie vindt plaats op basis van gedeelde verantwoordelijkheid, met een expliciete taakverdeling en gezamenlijke afstemming in het coördinatieoverleg.
11. De overlegstructuur is dienstbaar aan de inhoud en moet wendbaar blijven: bundeling waar het kan, maatwerk waar het nodig is.
12. In elk overleg wordt structureel aandacht besteed aan voortgang, samenhang en signalen uit de praktijk, om tijdig bij te kunnen sturen.

Artikel 4 Coördinatie van de regionale samenwerking

1. Coördinatie als structureel fundament

Om duurzame samenwerking in het fysieke domein te waarborgen, is structurele coördinatie onmisbaar. Coördinatie zorgt voor continuïteit, verbinding en voortgang binnen de samenwerking en vormt de schakel tussen strategie, beleid en uitvoering.

2. Twee formele coördinatierollen

De regionale samenwerking wordt gecoördineerd door twee partijen, ieder vanuit een eigen positie en organisatieniveau:

- De Provincie Utrecht vervult de coördinatie op strategisch en tactisch niveau. Zij bewaakt de aansluiting met provinciale ambities, zorgt voor verbinding met bestuurlijke gremia en draagt bij aan de beleidsmatige samenhang tussen opgaven in de regio. Daarnaast bewaakt de provincie Utrecht de voortgang van tactische sturing, agendering van thema's en strategische keuzes in de samenwerking.
- De Omgevingsdienst Utrecht vervult de coördinatie op tactisch en operationeel niveau. Zij zorgt voor verbinding met de uitvoeringspraktijk, onderhoudt het netwerk van kennisnetwerken en projectgroepen, organiseert uitwisseling tussen professionals en initieert thematische verdieping waar nodig. Daarnaast fungeert de ODU als eerste aanspreekpunt voor vragen, signalen en voortgang vanuit het operationele veld.

3. Samenwerking tussen de coördinatoren

De provincie Utrecht en de ODU stemmen periodiek af in het coördinatieoverleg. In dit overleg:

- Delen zij signalen, knelpunten en voortgangsinformatie;
- Bereiden zij voorstellen voor richtinggevende keuzes en prioriteiten voor ter bespreking in de stuurgroep;
- Stemmen zij af over rollen, capaciteit en inhoudelijke samenwerkingslijnen;
- Sluiten zij, afhankelijk van het onderwerp, trekkers van projecten of kennisnetwerken aan voor specifieke agendapunten.

4. Interne coördinatie

Alle betrokken partijen zorgen daarnaast voor afstemming binnen hun eigen organisatie. Omdat beide partijen op verschillende niveaus schakelen (strategisch, tactisch en operationeel), vindt ook interne afstemming plaats met relevante inhoudelijke collega's, zoals teamleiders, programmamanagers of bestuursadviseurs. Deze interne afstemming is van belang om besluitvorming, informatievoorziening en mandatering binnen de eigen organisatie te borgen.

5. Informele coördinatierol van de stuurgroep

De stuurgroep vervult een informele maar belangrijke coördinerende rol op tactisch niveau. Als 'algemeen bestuur' van de samenwerking bewaakt de stuurgroep de koers, prioritering en samenhang van de regionale samenwerking. Zij geeft richting aan de samenwerking door:

- Het inbrengen van signalen uit de regio of eigen achterban;
- Thema's te prioriteren op basis van maatschappelijke opgaven en signalen uit de praktijk;
- Het agenderen van onderwerpen op basis van input uit de coördinatie en het A-PSO;
- Te sturen op mogelijke verbinding tussen de verschillende samenwerkingslijnen;
- Te fungeren als klankbord voor trekkers, kennisnetwerken en bestuurders.

De stuurgroep heeft geen uitvoerende taak, maar vervult een kaderstellende, verbindende en begeleidende rol binnen de overlegstructuur.

6. Coördinatie als gedeelde verantwoordelijkheid

Hoewel coördinatie belegd is bij formele partijen, wordt van alle deelnemende organisaties verwacht dat zij actief bijdragen aan het functioneren van de samenwerking. Dit vraagt om tijdige communicatie, actieve deelname aan afstemming, en betrokkenheid bij het organiseren en ondersteunen van gezamenlijke activiteiten. Coördinatie is geen taak van enkelen, maar een gedeeld fundament voor succes.

Artikel 5 Overlegstructuur van de regionale samenwerking

1. De partijen richten een overlegstructuur in waarin de verbinding tussen strategische sturing, tactische afstemming en operationele uitvoering geborgd is. Deze structuur kent een heldere hiërarchie en duidelijke rolverdeling, zodat sturing, besluitvorming en uitvoering effectief met elkaar verbonden zijn.
2. De overlegstructuur bestaat uit de volgende overlegvormen:
 - B-PSO: het overleg van bestuurders is verantwoordelijk voor de bestuurlijke koers, het stellen van prioriteiten en het nemen van besluiten over regionale samenwerking en beleidsrichting.

- A-PSO: het overleg van ambtelijke vertegenwoordigers vormt de brug tussen beleid en uitvoering binnen hun organisatie. Zij hebben mandaat om op tactisch niveau te besluiten, signalen door te zetten en afspraken te borgen.
 - Stuurgroep Regiosamenwerking: het tactisch overlegorgaan dat fungeert als algemeen bestuur van de samenwerking, verantwoordelijk voor richting, samenhang en prioritering van de samenwerking binnen het fysieke domein.
 - Coördinatieoverleg: het overleg tussen de formele coördinatoren van de samenwerking dat als dagelijks bestuur fungeert en zorgt voor afstemming, voortgangsbewaking en thematische coördinatie.
 - Kennisnetwerken / Themagroepen / Projectgroepen: inhoudelijke overlegvormen of tijdelijke samenwerkingsverbanden binnen de regionale samenwerking, gericht op kennisdeling, thematische verdieping en uitvoering.
3. Elk overleg heeft een eigen functie binnen de samenwerking, passend bij het betreffende organisatieniveau (strategisch, tactisch of operationeel). De onderlinge samenhang en doorwerking tussen deze overleggen is essentieel voor het slagen van de samenwerking.
 4. De overlegstructuur wordt visueel weergegeven in bijlage 1 van dit Convenant. Deze afbeelding maakt de hiërarchie, rolverdeling en informatie- en besluitvormingslijnen tussen de verschillende overlegstructuren zichtbaar.
 5. Thematische of tijdelijke overlegvormen (zoals werkgroepen, klankbordgroepen of inspiratietafels) kunnen aanvullend worden ingericht wanneer de aard van een vraagstuk daarom vraagt. Deze vormen zijn aanvullend op de vaste structuur en kunnen flexibel worden ingezet.
 6. De overlegstructuur vormt een belangrijk instrument in het realiseren van gedeelde regie, afstemming en eigenaarschap binnen de samenwerking, en sluit aan op de uitgangspunten zoals beschreven in artikel 3.

Artikel 6 Doelgroepen per overleg

De overlegstructuur van de regionale samenwerking kent een gelaagde opbouw met verschillende overleggen op strategisch, tactisch en operationeel niveau. In de visualisatie van de overlegstructuur zijn per overleg de beoogde doelgroepen benoemd. Onderstaand artikel vormt een nadere toelichting op deze doelgroepen, met als doel het selecteren van deelnemers op basis van hun rol, mandaat en positie binnen hun organisatie.

1. De volgende doelgroepen worden per overlegvorm onderscheiden:
 - B-PSO
Doelgroep: Bestuurders (zoals wethouders, gedeputeerden of directieleden) van de deelnemende partijen.
 - A-PSO
Doelgroep: Leidinggevendenden, regievoerders (dan wel afgevaardigden).
Beleidsmedewerkers zonder regierol maken geen deel uit van deze vaste doelgroep.
 - Stuurgroep
Doelgroep: Tactisch sturende sleutelfiguren die betrokken zijn bij de richting en prioritering van de samenwerking. De stuurgroep bestaat uit een representatieve vertegenwoordiging van de Partijen of bewust gekozen vertegenwoordigers met inhoudelijk overzicht, interbestuurlijke ervaring en verbindend vermogen.

- Coördinatieoverleg
Doelgroep: Formele coördinatoren van de provincie Utrecht en de ODU.
Afhankelijk van de thematiek kunnen trekkers van kennisnetwerken of projectgroepen aansluiten.
 - Kennisnetwerken en projectgroepen
Doelgroep: Inhoudelijk betrokken professionals met expertise op het betreffende thema.
Deze groepen zijn praktijkgericht, flexibel samengesteld en gericht op kennisdeling, samenwerking en ontwikkeling van uitvoeringsgerichte of thematische acties.
2. Indien een organisatie meerdere relevante rollen vertegenwoordigt, kan zij verschillende personen aanwijzen voor deelname aan verschillende overlegniveaus, mits dit ten goede komt aan samenhang en doeltreffendheid van de samenwerking. Relevante collega's van andere afdelingen kunnen ook agendalid worden.
 3. Deelnemers worden geselecteerd op basis van hun inhoudelijke of procesmatige rol binnen de organisatie of het samenwerkingsverband, niet uitsluitend op basis van functietitel. Dit waarborgt een gebalanceerde en effectieve overlegstructuur waarin iedere deelnemer bijdraagt vanuit zijn of haar positie, mandaat en verantwoordelijkheid.

Artikel 7 Nadere uitwerking en digitale samenwerking

1. Concrete afspraken over de uitvoering van de samenwerking worden vastgelegd in nadere documenten, zoals een Plan van Aanpak, werkagenda's, uitvoeringsafspraken of projectopdrachten. Deze documenten vloeien voort uit de overlegstructuur zoals beschreven in dit convenant. Ook bestaande uitvoeringsafspraken zijn beschikbaar in een digitaal toegankelijke omgeving.
2. Afhankelijk van het onderwerp worden deze afspraken voorbereid in het coördinatieoverleg, afgestemd binnen het A-PSO, of vastgesteld door het B-PSO. In alle gevallen geldt dat afspraken in lijn moeten zijn met de uitgangspunten en structuur van deze overeenkomst.
3. De centrale plek voor het opslaan en ontsluiten van deze documenten is een digitaal en voor iedereen toegankelijk platform, waar de actuele versie van relevante werkdocumenten, uitvoeringsafspraken en overzichten beschikbaar wordt gesteld voor alle betrokken partijen.
4. Voor de samenwerking, communicatie en het delen van concepten wordt gebruikgemaakt van een digitale werkomgeving. Hierin werken trekkers, projectgroepen en kennisnetwerken samen aan de inhoudelijke uitwerking en afstemming.
5. Deze digitale voorzieningen dragen bij aan transparantie, toegankelijkheid en voortgang binnen de samenwerking, en vormen een essentieel onderdeel van de gezamenlijke informatiehuishouding.

Artikel 8 Financiering

Financiering van deze coördinatie wordt gezocht binnen bestaande structuren:

- De provincie heeft op grond van de Omgevingswet (artikelen 2.18, 18.26 en 18.27) een expliciete verantwoordelijkheid voor het coördineren van regionale samenwerking op het gebied van VTH. Dit betekent dat de provincie zelf capaciteit moet vrijmaken om deze taak structureel in te vullen.
- De ODU is vanwege haar inhoudelijke nabijheid en centrale positie binnen de regio goed gepositioneerd om de tactisch-operationele coördinatie van de samenwerking te vervullen.

Deze inzet kan worden gefinancierd uit de vaste bijdrage van provincie en gemeenten aan de ODU. Deze bekostiging hoeft daarmee niet via aparte overeenkomsten of financieringsstromen, maar vraagt wel om heldere afspraken over de verwachte inzet, capaciteit en rol.

Artikel 9 Evaluatie en wijziging

1. De uitvoering van dit Convenant wordt tweejaarlijks geëvalueerd op zowel inhoudelijke voortgang als procesmatige werking van de samenwerking, inclusief overlegstructuur en coördinatie.
2. De evaluatie wordt voorbereid door de formele coördinatoren van de regionale samenwerking (provincie Utrecht en ODU) en besproken in het coördinatieoverleg.
3. De stuurgroep fungeert als eerste beoordelend orgaan. Zij bespreekt de uitkomsten van de evaluatie en doet, waar nodig, voorstellen tot verbetering of bijstelling van de samenwerking of overlegstructuur.
4. Het A-PSO toetst het voorstel van de stuurgroep op haalbaarheid en uitvoerbaarheid.
5. Het B-PSO stelt de uitkomsten van de evaluatie vast en besluit over eventuele bijstellingen van dit Convenant.
6. De evaluatie heeft als doel om:
 - a. zicht te houden op de werking van de overlegstructuur en de invulling van coördinatierollen;
 - b. de effectiviteit en betrokkenheid van de samenwerkende partijen te versterken;
 - c. actuele ontwikkelingen of knelpunten tijdig te signaleren;
 - d. een gedeeld beeld te vormen over de voortgang van regionale samenwerking.
7. De provincie Utrecht is verantwoordelijk voor de voorbereiding van de evaluatie. Zij:
 - a. legt het voorgestelde evaluatiekader tijdig ter instemming voor aan de stuurgroep;
 - b. voert de evaluatie uit of treedt op als opdrachtgever;
 - c. deelt de uitkomsten en aanbevelingen uiterlijk drie maanden na afloop van het betreffende kalenderjaar met de stuurgroep en het B-PSO.
8. Op basis van de uitkomsten van de evaluatie kan het B-PSO besluiten tot:
 - a. wijziging van de overlegstructuur of coördinatie-invulling;
 - b. aanpassing van dit Convenant;
 - c. nadere opdrachtverlening aan de stuurgroep of coördinatoren.
9. Dit Convenant kan te allen tijde worden gewijzigd, mits alle Partijen schriftelijk instemmen met de voorgestelde wijziging. Evaluaties en voortschrijdend inzicht kunnen aanleiding zijn tot herziening van de afspraken, na bespreking in het A-PSO en B-PSO.

Artikel 10 Interne besluitvorming van Partijen

Partijen nemen tijdig de benodigde besluiten en maatregelen binnen hun eigen organisatie om uitvoering te geven aan dit Convenant. Voor zover van toepassing, zullen zij hun bevoegde bestuursorganen daartoe voorstellen doen.

Artikel 11 Inwerkingtreding, looptijd en beëindiging

1. Dit Convenant treedt in werking op 1 januari 2026, of op de datum van ondertekening indien deze later ligt.

2. De overeenkomst heeft een looptijd van vier jaar. Uiterlijk zes maanden voor het verstrijken van deze termijn treden Partijen met elkaar in overleg over verlenging of herziening.
3. Partijen kunnen gezamenlijk besluiten tot voortijdige beëindiging van deze overeenkomst. In dat geval worden onderlinge afspraken over de wijze van beëindiging schriftelijk vastgelegd in een afzonderlijke beëindigingsovereenkomst.

Bijlage 1 Visualisering van de overlegstructuur in de regionale samenwerking

De overlegstructuur wordt visueel weergegeven in afbeelding 1 van dit convenant. Deze afbeelding maakt de hiërarchie, rolverdeling, de frequentie en informatie- en besluitvormingslijnen tussen de verschillende overlevormen zichtbaar.

